

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer 'Atsmot Yosef

Ibn Ezra, Joseph ben Isaac

קחצי נב פסוי, ארזע נבא

Nidpas ... poh Śaloniḳi, 361 [1600/1601]

א הכלה

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11767)

עצמות יוסף

האשה נקנית

לא

תוספות וזו היתה הלכות שראוי וכן ואל"ת
 וידוע זה מתוך אמרתי לכתוב וכי נש
 אר"ת ומה שכתבתי לכתוב שכתבו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
הלכה בר וזו היתה הלכה בר
 דמי וכו' וזו היתה הלכה בר
 ודפשו וזהו שאלו המוכרי אור ללוקח משהו
 לך דמי וכו' וזהו שאלו המוכרי אור ללוקח משהו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
עוד וזו היתה הלכה בר
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
וקשה וזו היתה הלכה בר
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו

ואם ידעו לכתוב וזו היתה הלכה בר
עוד וזו היתה הלכה בר
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
בעי וזו היתה הלכה בר
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
הלכה א וזו היתה הלכה בר
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
פיסקא וזו היתה הלכה בר
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
ונראה וזו היתה הלכה בר
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
ונראה וזו היתה הלכה בר
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
בעורה וזו היתה הלכה בר
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו
 וזתרום הקשה והנה משהו כדו כדו

אל
 על
 וכל
 יק
 ינה
 ול
 דה
 טור
 ד
 ע
 דין
 ריו
 פטו
 דה
 דה
 אש
 ח
 נכ
 אמ
 מ
 ש
 א
 ינה
 דט
 הרי
 עין
 ד
 נכ
 לפ
 אמר
 ה
 כלל
 או
 של
 או
 דין
 ואל
 לי
 דה
 לט
 מ
 ל
 דה
 וס
 ד

עצמות יוסף

דאטה נקנית

שעבריה מדכתי הא דובעלה יתירא ולרבי יוחנן
כוליה קרא אינטרי למעט אמה ולא כריך לר יוחנן
לכתוב ובעל לחודיה דאפשה דרבי יוחנן הא לא
דריש ומשום הכי לא כריך ליה וכיון שכן יש לדקא
מאי האי דכריך תלמודא כעורה וזבנו כומ דמשום
הכי לא מסיק רבי יוחנן מהתם משום דס' ל דכולי
ובעלה אינטרי למעט אמה והא יתירא לא דריש
ואי היה מביק מהתם דנקנית בכיאה לא הייתי
יודע מיעוט באמה דהייתי אומר דכוליה קרא ל
לנפיה אינטרי וכו' ונראה הכין דהיה כפיק
מובעלה דנקנית בכיאה ממילא היה גמעי מיעוט
באמה ממשמעות ובעלה דמסת לואת ולא לאהרת
אל כיון דר דריש ליה הבימן הראוי שר יוחנן גם
כן יודע כעורה כעורה

אי מהתם היה אמינא עד דקדיש והדר ב
בעיל וכו' וקשה דלעיל קורן
על שהאש נקנית בכיאה והלא דין הוא אמה גמיה
וכו' ומשני מה לבמה שכן זקוקה ועמדת ופי' ד'
אליעזר מוטול דה' מה ליכמה שכן אינה עשה
אלא גומרת קדושי ראשון ומשום דאשכחן כיאה ג'
גומרת לא נאמר שתקנה תחלת קנין ע"כ והשתא
תקשי לך לע"כ לא יתכן לומר דקרא דובעלה אמה
למקדוש והדר בעיל דאם כן לשתוק קרא מיניה
ותיתי טקל וחומר דיכמה והשתא ליכא למסוד מה
ליכמה שכן זקוקה ועמדת ולא יעשה תחילת קנין
דשתא דקרא חייבי במקדוש והדר בעיל אינו
עושה תחילת קנין שהרי הכיאה אינה קונה כלי
בכף ונראה דאינטרי קרא למקדוש והדר
בעיל משום דאילא היה קרא כהי דהיה ידעין
דובעילה לחודא לא מהניא כלי בכף אכל בכף
לחודיה הייתי אומר דמהני להכי אינטרי כי יקח
איש אשה ובעיה ללמדך דכסף בלא כיאה וביאה
ולא בכף לא מהניא

אי מהתם היה אמינא עד דקדיש והדר
בעיל וכו' וקשה כיון דאיתקש
אם לאהרה גימא מה אשת העברי מקניה בכסף
לחודיה אף אש גם כן והשת מקיימין ההקש דהני
לגמרי גלכא למימר דגמרינן ב פרוטות מאמה
כיון דכפר בתבה הג' דקיתה קיתה לענין בכף
ולא מהני להקש אלא לומר דיהא דומא דאיה
דנקנית בכסף לחודיה וראיתי תירון לזה
מדכרי הירב כזה הפ' זל רבי יוחנן אמר ויהא
בעולת כעלכו למדנו ביאה בלא בכסף בלא
ביאה מנין ונאה מינס אין בכסף אש אהרת יקח לו
מה וזככסאף וזככסף ע"כ ולכפ' בלמוד תירון
לקושייתו כהי דידעין בכף בלא ביאה אכל
ביאה בלא כפ' מכלן דמהני ונאז' א' כ דעד המקדוש
סדר בעילימינו לומר דבעילה לחודא לא קניא

כלי בכסף וכוה נכתול התירון סכתתי לקושיא
הקודמת דאי לא היה קרא הייתי או' דכסף לחוד'
מהני להכי אינטרי כי יקח ובעלה לו דכסף בלא
ביאה לא מהני וכו' דהא לכסף לחודיה אית לן קו'
ולבעילה דכסף מקו' דיכמה נפק לן לכך יש לתרץ
מה לבעיל שלא כאה ביאה לקנות אלא לגמר אבל
הכא אינו גמר אלא תחיל קנין אף על גב דהוי עש'
דכסף

ער דקדיש והדר בעיל יש לדקד' דלעיל
דדשינן מוכת לה אליבא דרבא
דככתובה מתגרשת ואינה מתגרשת בכסף וכתבו
התוספו ולענין ביאה ליכא למימר מה היה בכיאה
וכו' שלהתרחק ממנה הוא מגרשה והשתא תמוא
הכי מני למומר דווקא דהדר בעיל דאם כן כו' מ'
מעט קרא דוכתב מעט דאינה מתגרשת בכסף
וכיאה ולזה אין צריך מעוט כלל כיון דלהתרחק
ממנה הוא מגרשה והדר כפוש' מאל'
דוכתב לה אינטרי בלא הכי למעט חליצה באשה

בעורה וזשטנה' וכו' נערה וכו'
דקרא הכי וכו' הוא דלש'לם איורי
כמקדוש והדר בעיל וכתב גביה וכתב לה דמעט'
מיכמה חליצה וכו' כי יקח אש אשה ובעלה דהיינו
תרויבו בכף וכיאה אף או אינה מתגרשת אלא
בכתובה אבל המתקדשת בכסף לחודיה בלא ב'
ביאה מתגרשת אפילו בחליצה ויש הכרח לפרוש
זה בכתוב מדתני רחמנ' ל' בא על הנער המאורסה
בקיילה ולכי מה סכתכו שמענו דבכסף ג' נקנית
ומשעם זה נערה המאורסה הויא בבקילה

ונראה דאוי פשוט' דובעלה הוי מקדוש
והדר בעיל שוב אין לחלק
בגרוטין ואין שעס כדכר' לומר דבדקדושי בכף
מתגרסת אפי' בחליצה ובקדושי בכף וכיאה אינה
מתגרשת אלא בכתובה וכונא כזה החילוק כתבו
התוספות לקמן ד' וזהא אשת איש דאין לחלק
בין איבער קל לאיבור חמור ע"ס

עור יש לרדק' בימא אי מהתם הא דוק'
הא ד' כדרכה ומכעולת בעל יליף אפי'
שלא כדרכה בקל יתכא

קנייה

קנייה
עושה או
מכעולת
במקדוש
ה' נכתב
דוקדוש
לקמן לר'
וכו' ולקמן
לומר לך
ובעילימינו
והי' משום
ש' דכסף
ולחוד יעב'
עור
באחה וכו'
דוקדוש
לא ה' נכתב
בעיל הוה
ונראה
למימר דה'
כתוב כה'
דמשתא
יוחנן בעור
מא' ליה
דרכי כה'
ולא מידיד
הוא נכקו
ככמה ד' כ'
הדיוק הב'
בכר' אמש'
ורבי
דרכי אפי'
מק' אמאי
כביאה אה'
לעיל מדוכ'
פככף ודמי'
מועט גרו'
קאי באשה
נאף על גב'
דמי' להידי'
פגמ' דכר'

ע קייא לחודיה ולכך פריך היכי משכחת לה
ע לא פלוגיה ורכנ וכו' אבל
בעל וכו' פדשי אבל בעל
עושה אותה בעולה שלא כדרכה דילפינן לה
מכשולת בעל כדלקמן ע"כ והיינו מאיד פריך
במקום זה וזו האי סברא מכל ליה וכו' ומשני
ה"ל נפתח קרא בעלת מיניו וכו' ויש לדקדק כיון
דפריך קייא דהכא לפי קייא חלא עם מאי דפריך
לקמן לר' יוחנן משני חומי פריך הכא ע"כ לא פליגי
וכו' ולקמן כמי חומי פריך לר' יוחנן כלל דר' יוחנן
גומר לך הפולי קרא חומי ללמדך שבקטות כביאה
ובעלמיו חומי ששים איתא בעולה שלא כדרכה
וחומי פלוגיה דר' ורכנ דלא פליגי חלא כחמה
ע"כ דרכנ פ"ל דפ"י בעל חומי עושה אותה בעולה
וליהו יעבדו דר' נקטי רכנן אחר במלתיהו
ע יש להקדק מאי פריך ע"כ לא פליגי
וכו' דחכא חמיא לך דהך דפליגי
באחה ולא כבעל הוא בשו' האמת באית לן מקרא
דזריא פולת בעל סקנתי פביאה לח"ד חכא חמי
לא הוה כתי' לא קרא דובעלה דיינו ומוקד יעושה
בעול הוה חמר' רבעל נמי חיונו עושה אותה בעול'
שלא כדרכה

ו רבי ר' יוחנן דפריך דרש' דבעל עושה אותה
בעולה הוא מיתורא דבעל ח"כ (וי')
למיתורא דהיינו כפי האמת או כפי השקר כיון דקרא
בתיב כה"ל : ונראה לומר שורש ח"כ פשטא
דשמעתא והוא חמי' דפריך בגמרא ליכא דרבי
יוחנן בעורה זו שניה רבי ומשני חיי מהתם ה"א וכו'
משא ליה לתלמודא למימר דרבי יוחנן פליגי עליה
דרבי כהאי מלתא משום דלא נפקא לן לענין דינא
ולא מידי דשר' וליף מהבא ומה ליף מהכא חכא חמי
הוא נפקותא דרין כתיבם חף על גב דאמרין פ
בכמה דכת' רבי יוחנן חמא הוא ופליגי והו' על גב
הדוחק הגדול ולכך פריך בגמרא ודכו' יוחנן הוא
סברא מכל ליה דדוחק הוא פיהלוק על ה' דהלכת'

ו רבי יוחנן חמי ובעלה מאי עביד ליה
וכו' **יש** לדקדק אלעזר
דרב' חמיא דפירא ליה דחובה קונה
מק' חמיא לפי נחש דקרא דובעלה מעשה דדוחק
כביאה מתקדשת ולא בחובה כו' חמי דממעטין
לעיל מדוכת' לה בכתיבה מתגרש ואינה מתגרש'
פכחך ורבי טפי ליה היא קאמר לעיל קאי בגרש'
מועט גרשין קאי בגרשין מיעט קדושין הכא נמי
קאי באשה מועט אשה קאי באשה מועט אשה
עאף על גב דהשתא קאי פביאה וממעט ביאה הא
דמי ליה היא דלעיל דקאי בכתיבה וממעט פכחך
ממעט דבר שקול ומעורר דביבואה שלא מעט

ו שתי חופה ויתקיים הקו'
תשובות נראה שיש בדבר חדש
דניסוף טפי לר"כ ה"כ לקיים
הקו' כיון שהקט דאמה נאחדת נתיקיים כענין שטר
מקיימ' היקשה וק' דח"פ : ועוד דמשמעות
ובעלה משמע לזאת בעלה ולא להחרת אבל מיעוט
חופה חיונו נלמד מובעלה : ומהך טעמא כ"ח
ליג' כן משמתי' חומי לא יליף רבי מיעוט ביאה
באמה העבריה מדכתיב בעלת בעל' חלא דאין
מחזיקו בשוק' דו' ואופן להזכיר כלל מיעוט לאמה
אבל מובעלה משמע לזאת ולא להחרת ק"ל

ו רבי יוחנן חמי ובעלה וכו' חין לדקדק
דכיון דתלמודא פריך לקמן ולרש"י
מאי פריך לעיל ורבי יוחנן סמי
ובעלה וכו' דיאמר לך דאינט' לההיא דבר חמיא
וכו' דכיון דקיימא לן דהלכתא כאכ"י דהו' קדושין
משום הכי לא מוקמי רבי יוחנן דלא כהלכתא

מ ליביה שכוון קה ועומדת וכו'
לכך פרכא חייכא למימר אשה תוכיח
חלא דאיכא למפרך מה' לאמה שכן קניינה לטס
חיימת ותלמודא נקט הפרכא דזוקקה ועומד מש"ס
דלא תקטי' לן אשה גופ' כ"כ קו' דייבמה :
והא דל' מהדרין קו' למקום נח' טייב' הך פרכא
דזוקקה משום דאיכא למיזר' הערואה תכיח פ
שמקנה ביפמה ולא כה"ה דרעתו אל חר' על גמר'
ועוד יש כזה עיין :

מ ובעלה ש"מ תרתין : וקשה כיון דלא
סגי קרא דלא לימא ובעל לקדושין
שאין מסורין לביאה חיימא כוליה קרא להכי הוא
דאיתא ואס' כן שבקניית בביאה ומיע' ביאה באמה
מכל' חיימא דהיא סגי דכתיב ובעל חכ' כן ה"ה
ית' דא' לבדה ניימא דלנוס' חייטרין ללמד שנקני'
בביאה אבל מיעוט באמה לא ידעין :

ונראה דמשמעותיה דובעלה ידעין דוקא לכו' ולא
לאחרת' חיי נמי נראה דפשטא דקרא איתא
לענין לקוחים אבל קידושין שאין מסורין הוא מ
מיתור דוקא וטפי דרשין דחת ללמד ביאה דהכי
משמע כייקס ובעלה וכו' חלא דא' הוא הוה ליה
למכתא אובעל משום הכי דריש כר' חייב' הך דרש'
וק"ל

ו רבי חמי בעלת בעל וכו' : יש לדקדק
כיון שהכרח הוא מאי דפרישית כ'
פתחילת הסוגיא דרבי יוחנן לר' דרש' ליה מבעל
חלא ממשמעות בעלת וכו' חס' כן מאי דפריך ורבי
וכו' ל' דה' קו' הא' נשמע מהכא דנקיט כביאה
ומשני דבעלה אינטריך בעבור בעל' לומ' שהבעל
עושה אותה בעולה ותימא הא ממילא נשמע שהיא
בעלת ע"י ביאה וז"ל דכ"ה דלא אינטריך חלא לומ'
שהבעל

עצמות יוסף

האשה נקנית

שהבעל עושה אותה בעולה תו לא שמעין מינא
סנקמת כביאה והשתא **תמיה** לי במאי
דמיק חליבא דרבי יוחנן א"כ נימא
קרא בעולת איש מאי בעולת בעל שמע מינ תרתי
דהשתא כיון דע"כ בעולה אינטרוך ללמד שהבעל
עושה אותה שלא כדרכה אס כן כוליה קרא להכי
אינטרוך ומבא ליה לרבי יוחנן דנקנית נביאה
מהאי קרא: ונראה דהאי קרא דבעל עושה
אותה כדרכה דנקט לביא דרבי היינו לענין קנס
והלכתא כוותיה דר' וכמ"ס הריטבא ז"ל ומשום הכי
פריך ורבי יוחנן דהאי קרא מבא ליה וכו' ויש
תימא כיון דהך קרא איירי בענין מית היכי שדין
ליה חקנא דלא איירי בארובה אי אמת כשלמא
דקרא אינטרוך לגופיה גומר סנקמת כביאה נימא
ולא ידעין הדין דרש דבעל עושה וכו' לא מדשני
קרא כדביביריה ולא נקט בעולת איש ומהך טעמא
שמע מינא רבי יוחנן תרתי ור' פליגי בהך הכרא
וק"ל דכוליה קרא אתא לקנס:

שאני

התם דאמר קרא לכדו וכו' אין
לדקד' לשתוק קרא ממשכבי אשה
דאיתקוש משכבות להדרי' ושמעין ליה מדכתיב
לכדו דאחר עושה אותה בעולה שלא כדרכה כיון
דאיכא דרשא אחריתי דדריש איהך תבא ביה אי
לאו משכבי אשה לא הוה שדין לכדו להך דרשא:
תוספות עד שיהיו שניה שוים ויא וכו'
ודוק פ"ו דוחק הוא דרבי
אושעיא לא אתי כשתמא דמתניתין וק"ל:

ויש

לדקדק למה לא חוקמיה להך מתני'
בנשואה שאם היתה גדולה בחנק
וכמו שכתבו התוספות עגמן במקור: ונראה
דהתוספות כ"ל דלרש"י בנשואה פשיטא דפטור ש
שהרי כתבו עליו דמשום הכי בעי בארובה משום
דכנשואה ודאי פטור דכתיב בה ומתו גם שניהם
וכמ"ס כספיון:

עור

כתבו אבל לפי קשה אמאי מבעי
ליה וכו' וקש' נימא דמשום חידושא
בעי בארובה דאפי' תימא דבנשואה חייב בעבור
שהם שוים אי חייבי לה חנק הכא אף על גב דאם
היתה גדולה היתה חייבת בקילה:

עור

כתבו וק' דאיכא התם אמוראי וכו'
ובעי התם לרבי מאיר וכו' הנה
הרואה פ' ד' מיתות יתבא לו דלא בעי לרבי מאיר
בלל וכונת התוספות היא דכיון דמבעיא ליה או
לרבי מאיר חייב או פטור ומגדר נדרים כהא
דשתיק רב ופריך ליה שמואל אמאי שתיק וכו' א"כ
כד פריך תלמודא ואידך וכו' אע"כ דקאי אפלוגתא
דרבי יוחנן ורבי אושעיא גמך ופ' גם כן כקברת
רבי מאיר אי ק"ל הכי כפי הנדדים שיש עליו:

וקשה

בדבריה ז"ל כיון דכתב דלא בעי
בנשואה משום דפשיטא דפטור
מאי האי דפריך התם והכתיב ומתו גם שניהם וכו'
דהא הך קרא איירי בנשואה: ועוד קשה היכי
כתבו הכי כיון דאיכא פלוגתא דתנאי דרבי יוחנן
ורבי אושעיא ומר נקט קרא דומתו ומר נקט קרא
דלכדו ולפי דבריהם ז"ל ליכא פלוגתא כיניהם ולא
מידו: ונראה דכי פריך והכתיב ומתו גם
שניהם שתיק רב' משום דרואה דבהך קרא גופא
איפליגו תנאי אלמא בארובה ג"כ א"כ לאוקומ'
הך קרא ופירוש דשמעת' הכי הוי אמאי שתיק רב
נימא לז' לכדו וכו' דאיירי בארובה דההוא קרא דגם
פניה איירי בנשואה ומשני כתנאי כל' להכי שתיק
לפי שרא' תנאי חולקי בזה ואי הך קרא איירי בנשוא'
בדוק' היכי פליגי תנאי בהך דמר נקט קרא דנשוא'
ואידך קרא דארובה והשתא תלמודא קאמר כתנאי
להליץ על שתיקתו של רב ומ"מ שוקפה להו לתוב'
ז"ל דהוי דאיפליגו כהפי אכל כשנקט לר"מ או לחד
מהך תנאי קרא דומתו גם שניה מאי עביד ליה מני
לשניו לך דאיירי בנשואה ככל' לפ' דבריהם:

ולענין

הלכה מאי דהאשה נקני' כביאה כא
ההקמה מדברי הכל שנקני' לא דמר
ילין מהאי קרא ומר ילין מהאי קרא וכמה שהובא
בשמעתין אגב גררא יש לדק' כו' קל' שהיה הרמ"ם כס'
כפ"ג מה איסורי ביאה פסק כר דהראשון בקפילם
וכלן בחנק ולדבריו ק"ל דבנקם כלן חייבים וכפי
מה שכתב כפ' שני מה' נערה נתולה כדון כאו
עליה שנים וכו' נר' דאינו מחייב קנס אלא על הכא
עליה כדרכה שוב דאיתי בהר"ן סוף פ' אלן נערות
דקדק בדבריו ז"ל ומצא לו ראיה ע"ס:

ובביאה

שלא כדרכה ג"כ נקני' האשה
וכן כתבו הפוסקים וראייתם
מדקרי ליה בגמ' בעולה אפי' שלא כדרכה ואין מזה
הכרח כ"כ דנקנית כזה אכל יש כזה מן הירוש' דא'
כרורה בתחילת פירק זה ע"ס:

הלכה ב'

איבעיא להו תחילת ביאה
קונה או סוף ביאה וכו'
ומסיק בגמ' כל הבעל דעתו על גמר ביאה וכו'
לדעת רב הונא דעביד ק"ו דחופה יהא קונה'
קשה דלא בעי ולא מודאי תחילת' ביאה קונה או
בסוף ביאה קונה דהא הק"ו דאית בחופה אית כ
בהערה ונימא הכי ומה כהן שאינו גומר אחר
כהן קונה חופה שגומרת אינו דין שתקנה והוא
הקל ומומ' עגמו דאית בחופה וכס' למא לרבנן ליכא
למעבד הך ק"ו דאיכא למימר דיו לכא מן הדין וכו'
אסוף דיבא מה הערה אינו גומר אלא אחר כהן

אף

עצמות יוסף

האשה נקנית

לג

אף הדיחה ג' ואלעג דמפרין ק' דהא הכסף
לחור' קניא ולמה לי הערשה מ' היבא דמפרין
ק' אמרינן דיו אבל רב הובא ב' בר' טרפון וכמ' ש
התוס' למע' וס' ל' דלא אמרינן דיו:
גם לק' שעשה רב הונא דחופה קונה
וכו' איבא למימר הערשה תוכיח שעס
שגומר אחר כסף אינו קונה:

אוסתמו דעתו על גמר ביאה וכשיגמור ביאתו ההיה
מקודשת וכתיב ה' נר' שר' סבון לדעת בעל הלכות
שכתב דעתו על גמר ביאה היבא דאמ' לה חקריש
לי כביאה בתם אבל אם פ' ואחר בתחילת ביאה
היבא מקודשת בתחילת ביאה ע' כובן עיקר עכ' ל'
ופ' זה הוא פ' ר'בס שכתבו התוס' וכפ' מה חיות
כתב הרמ"ב והנא על ארוקתו לשם כשואין אחר
שקדשה משיערה בה קנאה והרי היא אשתו לכל
דבר עכ' ל' וכתב ה' ביבמת פ' הבע' ופ' בהלכו'
שהוא כביאה של אחר ארוקין וכשהיא לשם כשואין
קונה בהעראה לבד עכ' ל' ודברי ההלכו' הם כפ'
הבע' שתירכו כן לקושיית התוספות והוא תירון
רבי' נקום גאון שכתבו התוס' ויש לתמוה כיון שמש'
כפ' ההלכות להיבא קושיא איך למד ממכ' ה'
כפ' שדעתו כדעת בעל ההלכות שמש' כפ' ר'בס
כדפ' : והטור כפ' ל' כתב ז' אבל הערה נה'
ופירש מיד או שאמר תחילה שדעתו לקנות כ'
בהעראה קנה מיד ע"כ הסכים לפ' ר'בס ורס' כ'
שכתבו התוספות וק"ל דתרווייהו איתיהו ולכ' פליגי
אחדיהו וכ' הר"ט בא"ז:

ונראה

דלרב הונא אה"כ הערש' קונה
מהאי ק' וגופי' אבל דומק הוא
דקתמא דתלמודא לא בעי אליבא דרב הונא ויש
שפקי ברב הונא ואפ' שאותם הפוסקי' כרב הונא
לא יפרסו פ' רבי' נקום גאון:

ואעיקרא

דמלתא כרא' דאוב' למפרין
אהך ק' ולו' מה לכהף סכן
עושה כל עיקר הקנין אבל בהעראה כיון דכל'
הכועל דעתו על גמר ביאה ואית ביה תחילה וסוף
אינון הראוי שתקנה:

ולפירוש

ר'בס שכתבו התוספות והכא
איירי במפרש וכו' לא היה
ליה למז' בנמ' למאי נפקא מיבא דפשט'
ידה וכו' היה ליה למז' דנכס מייב' היבא דהערה בה
וכירש מיד הו' קניא או לא קניא ואפשר דקאמר
נפקא מיבא היבא דפשטה ידה וכו' מושג דהביאה
היא היב' שגמר כל הביאה ובעי או נקבל כתחילת
ההערה או בסוף הביאה והנשקות היא בפשט'
ידה וכו' וק"ל:

ולפי

ר' ת' לשון הגמרא דאמר כל הכועל
פ' כל העערה קאמר:

וקשה

לפירושו של ר' ת' דאמרי' ביבמות
כפ' הבא ע' כי אתא דבא בה כר'
חנא א"ר יוח' גמר ביאה בשפת חרופה משהכניס
בה עטרה ולקמן כי אתא רבין א"ר יוח' הערשה זו
היא הכנסת עטרה וקאמר בסמוך דארבה כר' כר'
חנא ודאי פליגי וכו' ולפ' ר' ת' דתחילת ביאה וסוף
ביאה היינו תחיל' הערא וגמר הערשה א"כ אמאי
קאמר דארבה כר' כר' חנא ודאי פליגי ומכליה הא'
דילמא גמר ביאה דקאמר דהיא הכנסת עטרה
היינו גמר הערשה דאית בה תחילה וסוף והיא
הכנסת עטרה דאית בה תחילה וסוף וקרי ליה
גיאה ושפיר מוכי' כהיבא מילתא דקאמר דהעראה
זו היא הכנסת עטרה וכיון דרבה כר' כר' חנא ורבין
תרווייהו אמרו הממרא מש' ר' יוח' אמאי קאמר
תלמוד כדבר פשוט דפליגי אהרדי ואין לו דכיון
דתרווייהו הו' דברי ר' יוח' לא היה ליה לשנויי
במלתיה ולמקרי ביאה כדוכתא חר' והעראה
גדוכת אחרתיה דהא רבה כר' חנא ורבין לא אמרו
מש' דבריו של ר' יוח' אלא כגומרו נקט ליה
כאנפ' חדא ומר כאנפ' אחרתיו וכו':

ולענין

הלכה כתב הרמ"ב פ' מה
אשת ז' וסמק' כביאה

הלכה ג'

ביאה כשואין עש' וכו' נפקא
מפ' ה' וכו' מונא ליו' וכו' היבא
נשקות אחרות והיא לקבלות גיטה דאי אמרת
כשואין עשה איך אכיה מקבל את גיט' וכמ' התוס'
וכן לאכול אביה פירות' כחיה ולמעשה יד'ם
ולזכותו כמניא ית' כדקתני במתני' דמית' וקנר
כמוכין:

ויש

לדקדק במא' דקאמר קתני ביאה
וקתני נשאת וכו' דאפשר דמת' ב' כ'
מעיקר קאמר הזכיר שיש לאכיה בה והיינו ככספה'
ובטערה וגם יש לו בה זכות למקרה לכיאה או
בשכר שנותנים לה לקדש' וכדאיתא בירוש' לע'ל'
ואח' קתני נשאת כל' הזכות שיש לו בה למקרה'
לכיאה אם עשה ככועל וכו' והיינו דתני'
נשאת וכו' יתר עליו הכעל וכו' ולש'לם דאכיה'
קאי ונר' דמדקתני ואכיה מוקבל את גיט' משמע
דכבר קבל אכיה קידושה':

תוספות

ומקבל את גיט' יש להסת'
לי גיטי במקום פ' והיה לו להביאו וכו' לאו למימר
שהביאה והאכלה כה' ימים דאם הגיע לידה שוב
אינה אוכלת בתרומה ויתר היה לירוש' לו' ששלת'
את השליל' לקבלה שיקבל הגט מיד בעלה ולא
יהיה ביניהם מהלך ימים וממלא השל' יום קום ר'ן
ההגוע בה' ימים כה' ימים כה' ימים

ונראה

ההב' הירוש' הוא שהיא שלחת
מקום ונריך הכעל' ימים כדי שיביאה למקום ה'
השליל' והביאו כה' ימים ולכך האש' אכלה באותן
הימים

עצמות יוסף

האשה נקנית

שימים ואף על גב דקיימא לן דאיך אוכלת בתרומה
כעוטה שליח קבלה הבא דקבעה ימים אוכלת
וקא שלא עשה הירוש הינניחות שכתבתי אפטר
דכיון שהשליח במקום האשה כבר הוה ראה אסי
לו קום רץ מוכן ונראה להם דרוחק לומר שגזאו
השליח כחצי הדרך :

ודע

שזה שאמרו בירוש שחיבת קרן
וחומש היינו כהשיאה אביה קטני
וגרלה בלומת ה' ימים דאם לא כן הא קיימא לן
שקטן לאו בר משלומין הוא :

עוד

יש לדקדק שהירוש היה יכול לאוקמו
גם למטה אחרונה וכגון דקביל עלה
הבעל דאכילו אית בה מומין תהא אוכלת
ההירוש אדהא זכייהו בקט וכיון שכן אף הכרח ל
לתוספות למה שהוכחו מדגל מנאי וכו' וק"ל :

תוספות

וחייבין עליה וכו' הוה ליה
למימר אהעתא דהכיל לא יבם
וכו' ול דהוה לפו למומר הא אילוניות לאו בת יבום
היא כדלקמן בקל ית' :

קתני

ביאה וכו' קשה אמאי לא מוכח
מירושא דקתני דאביה מקבלת
גיטא ואי כנשואה איך אביה מקבלת גיטא
ונראה דהכא התרוץ מבואר דקאי אכסף שט' אבל
כל יושא דנשואת קטני דלעיל הנזכר ביאה ואחר
כן גשאת אלמא אירוסין עושה ומשני לה כדוחק
דאשאה קאי :

סוגיות בן כג בנ

תש

וכבר שלח רבי יוחנן בן בריקא וכו'
ומה שפחה כנענית וכו' יש
להקשות מה לשפחה כנענית שכן אוכלת תרומה
ע' חוקה ומשיכה וכליפין ונראה דקמין אהך ק'ו
מה ביאה שאינה מאכלת בשפחה מאכלת באשה
כסף וכו' והשת' ליכא למפרך חוקה וחליפין ופוחו
דמאכילין בשפחה ולא באשה דאיבא למפרך מה
לחוקה וחליפין שכן אינם קאיים באשה שאמר ב
בבבא קטנה באשה מאכלת בתרומה אבל עדין
ק דאיבא למפרך ארש' דיכא מה לביאה שכן מאכיל
כיבמה מה שאין כן בכסף : ונראה דאיכא
למימר חוקה תופיה דאבו מאכיל בעמיה ומאכיל
באשה וכו' :

אך

קשה כיון דאיתת להכריזאמי לא עשו
התוספות פרכא זוגטי שביה וניחא
טפי הך פרכא דהוה בענין תרומה דאילו הוה
פרכא שכתבו התוספות מה ליבמה שכן איך נקני'
בכסף איכה פרכא ששובה כ' כדהוה פרכא מקני'
לאכילת תרומה ואפטר דניחא להו לעשות פרכא

מכסף גופיה אף על גב דהוה במילי דקנין ק"ל :

ד"כ"י

דמי אי כביאה ע"י חופה וכו' פרט'
איכא ביאה שלאחר חופה ויליף
מיוכה כסף שהכניסה אחר כך לחופה וכו' :

יש לדקדק למה טינה בדבריו זל שבביאה כתב ביאה
אחר חופה וכסף כתב שהכניס וכו' וכדוחק נרא'
דודאי דאה כ' דאכסף ג' כ שקדשה כביאה והכניסה
אחר כך לחופה אלא טרצה לפרש הקוגיא כלי א'
אישור בדבר כלל ואם קדש כביאה מבלי שהכניס'
קודם לחופה חייב מכת מרדות דרב מנגיד אמאי
דמקדיש כבואה וכו' וקדוב איני לומר טענות נפל'
בכספים :

תוספות

ומה שפחה כנענית וכו' ואם
זניחא יבמה תוכיח וכו' :

וקשה דהא איכא למימ' דיבמה גופא נילף מהך ק'ו
שתהא אוכלת בתרומה ע' כסף כן וס"כ ומה
שפחה כנענית שאין ביאתה מאכילת בתרומה כ'
כספה מאכילתה יבמה שיאתה מאכילת בתרומה וכו'
ולחך ק' ליכא טוס פרכא טא מה לשפחה כנענית
שקניית ככסף ולכך הכסף מאכילה והיינו ממש
התירוץ השני שכתבו התוספו' וכיון דע"כ נריך ל'
לכך קושיא הך פרכא אס כן לא מקשו התוספות
יבמה תוכיח ולא מידי דהא איכא למימר מה ליבמ'
שאינה נקנית ככסף ולא הקשו התוספו' בקושיית'
ולא מידי וגם אשפחה כנענית איכא למידק הך
קושיא דתהא ביאה מאכילתה בתרומה מק'ו ומה
יבמה שאין כסף ושטר מאכילת ביאה מאכיל וכו'
והשתא ליכא למפרך אלא מה ליבמה שכן בקניית
כביאה ואי משום ה' לא אריא דהא איכא
למימר מה ליבמה שכן וקושה דעומדת וכו' אבל
לקושיית התוספות ק' כרפ' :

עוד

כתבו דאיכא למפרך מה ליבמה שכן
אינה נקנית בכסף וקשה דאמה
העבדיה תוכיח : ונראה דאיכא למפרך מה
לחמה שכן איך קנייה לעולם :

תוספות

מה שפח וכו' מהאי ק'ו ליפא
למילף שתהא נקנית בכסף
ושטר לכאורה נראה מדבריהם דארתתי קאמרי
וקשה דהא איכא למימר יבמה תוכיח שביאתה מ'
נאפילתה ואיכה נקנית בכסף ושטר ונראה
דאו או קאמרי או כסף או שט וכו' ילפינן כסף כק'ו
ונאמר יבמה יוכיח פרכין מה ליבמה שכן אינה
נקנית כשטר וק"ל :

מאי שנא

הכא וכו' : וקשה ניחא
דעמא דפשיטא ליה ד'
דביאה טפי מכסף לדעת ה"ר נב"ס גאון שכתבו
התוספות משום דביאה לחודא אייתין לה מק'ו
דיבמה ומה יבמה שאינה נקנית בכסף ושטר כסף
מאכילתה

מאכילת
מאכילת
כסף כן
קושה ק'
מה דה'
ונראה
דהיכא
תוס'
קושיית
הכא ת'
לתרץ ו'
הקושיית
כאן וכו'
הגמרא
אמרינן
דקאמר
נראה
טל ק'ו
כרין ה'
שמוכח
משפחה
וכל גוף
עוד
כהלכת'
דיחא ל'
איכא ד'
לא כן מ'
רבינ'
למימר ד'
כסף כמי
וכדק או
כתב בזה
וה' ק ומה
כדריקה
בתרומה
דיו שבסף
לפימאין
נראה